

JEGYBANKUNK

A Magyar Nemzeti Bank Hírlevele

E számunk központi témája: **MÉDIAPÁLYÁZAT**

Pályázati felhívás

Az MNB pályázatra hívja fel az idei évben is az országos, a regionális és a helyi rádió- és televízió állomások, a nyomtatott média és az online média munkatársait. A pályázat témája a Magyar Nemzeti Bank legfontosabb céljainak közérthető ismertetése.

Feladat: a televíziók számára minimum 5 perces, a rádiók számára minimum 15 perces műsor vagy minimum 700 szavas újság- vagy online cikk készítése, amely a fenti témát dolgozza fel.

(Teljes cikk a 2. oldalon)

Árstabilitás

A jegybank a monetáris politika eszközeivel törekszik az árstabilitás elérésére. Az infláció csökkentése nem öncél, a monetáris politika az árstabilitás biztosításával tud leginkább hozzájárulni a társadalom hosszú távú jólétéhez, a gazdaság hosszú távú potenciális növekedéséhez. Az infláció és az ezzel szükségszerűen együtt járó bizonytalanság káros a gazdaság számára, ezért a gazdaságpolitika alapvető feladata a kiszámítható, jól tervezhető gazdasági környezet biztosítása.

(Teljes cikk a 5. oldalon)

Pályázati felhívás

Cikk a 2. oldalon

Képzletbeli beszélgetés

Cikk a 3–4. oldalon

Árstabilitás

Cikk az 5. oldalon

Miért jó a Látogatóközpontban?

Cikk a 6. oldalon

Pénzügyi kultúránk

Cikk a 7. oldalon

Miért jó a Látogatóközpontban?

Kíváncsi arra, milyen volt a legelső magyar pénz? Szeretné tudni, hogy ki veretett először hazánkban aranypénzt? Látott már Kossuth-bankót? Érdeklí, hogyan készül az érme és a bankjegy? Tudja-e, hol használták pénzként a kaorigyalókat és a teatéglákat? Ha kíváncsi a válaszokra, a Magyar Nemzeti Bank Látogatóközpontjában megtalálja őket. A kiállítás középpontjában a pénz áll, a látogatók megtudhatják, mi a szerepe, mióta használják, miként fejlődött, hogyan készül, mikor cserélik, hogyan semmisítik meg és milyen jövő elé néz...

(Teljes cikk a 6. oldalon)

Pénzügyi kultúránk

A pénzzel való bánás több ezer éve kultúránk része, mégis ezen a területen hiányosan szocializálódunk. Nap mint nap találkozunk vele a világ minden részén, ki bankjegy, ki kártya, mások átutalás formájában. Tágabb értelemben a pénz fizikai biztonságunk, fejlődési lehetőségünk és nyugalomunk megalapozását jelenti. Mégsem viszonyulunk hozzá semlegesen, nem építettük be mindennapjainkba olyan szükséges eszközként, amivel meg kell tanulnunk bánni, majd működtetni.

(Teljes cikk a 7. oldalon)

Cél az árstabilitás

„...az inflációnak minden szaporítása, bármily célra történik is, meglevő értékeket semmisít meg...”

/Popovics Sándor/

Az MNB pályázatra hívja fel az idei évben is az országos, a regionális és a helyi rádió- és televízió állomások, a nyomtatott média és az online média munkatársait. A pályázat témája a Magyar Nemzeti Bank legfontosabb céljainak közértető ismertetése.

Feladat: a televíziók számára minimum 5 perces, a rádiók számára minimum 15 perces műsor vagy minimum 700 szavas újság- vagy online cikk készítése, amely a fenti témát dolgozza fel. A pályázati anyagok lehetnek játékok, riportok, interjúk, rejtvények vagy pályázatok, de bármilyen más interaktív, kreatív, újszerű feldolgozási módot szívesen veszünk. Amennyiben a pályázati anyag több részes, a terjedelem összeadódik.

Díjazás:

- I. díj: 500.000 Ft
- II. díj: 300.000 Ft
- III. díj: 200.000 Ft

A pályázat címe:

Cél az árstabilitás

Jelentkezési határidő:

2005. szeptember 30.

A pályázat leadási határideje:

2005. november 2.

Érvényes pályázat:

a 2005. július 1. és 2005. október 31. között megjelent sajtóanyag.

A részvétel feltételei:

Kötelező elemek:

1. A pályázati anyagnak mindenképpen ki kell térnie az MNB fő feladatára, amely az árstabilitás elérése és fenntartása (azaz az infláció leszorítása és alacsonyan tartása).
2. A pályázat legyen a nagyközönség számára érthető, figyelemfelhívó, a témában felvilágosító jellegű műsor vagy cikk.

Választható témák:

- az MNB az árstabilitás szolgáltatásban
- a jegybank törekvései a pénzügyi kultúra fejlesztésének érdekében
- a 100 éves MNB épület kulturális és szakmai értékei
- az euró bevezetésének feltételei
- a Látogatóközpont mint családi és diákprogram
- Popovics Sándor (1862–1935) munkássága

3. Az anyag laikusok számára is könnyen érthetően tájékoztasson az MNB legfontosabb tevékenységeiről, az intézmény szerepéről a magyar és nemzetközi pénzügyi rendszerben.

4. Az MNB szakmai vezetőivel készített interjút nem tekintjük önálló pályázati anyagnak.

5. Az elbírálás során csak publikált, illetve sugárzott anyagokat veszünk figyelembe!

A részvétel módja:

A pályázó a mellékelt jelentkezési lap kitöltésével és visszaküldésével jelzi részvételi szándékát. A kitöltött jelentkezési lapot az MNB Kommunikációs főosztályának címére, faxon, levélben vagy e-mailen várjuk. A jelentkezést a pályázat kiírói visszaigazolják.

További források:

Az **MNB honlapja**, például:

http://www.mnb.hu/dokumentumok/monetarispolitika_hu.pdf

MNB Sajtószoba:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=online_sajtoszoba

MNB Látogatóközpont (Nyitva tartás: hétköznap 9:00-tól 16:00 óráig)

MNB Látogatóközpont Szakkönyvtár

(Nyitva tartás: hétköznap 10:00-16:00 óráig)

Cím: Magyar Nemzeti Bank
Kommunikációs főosztály
Szabadság tér 8–9. Budapest 1054

Fax: (06 1) 428 2569

E-mail: kommunikacio@mnb.hu

A pályázó a pályamunkát, azaz az elkészített és műsorkörnyezetében rögzített és a megjelenés helyét és dátumát feltüntető, a rádióműsor anyagát tartalmazó audiokazettát, a TV-műsor videokazettáját (VHS), a megjelent újságcikket tartalmazó lap példányát és az online cikket a pályázó adataival együtt (név, cím, e-mail cím, telefon) elküldi az MNB Kommunikációs főosztályának címére.

A zsűri a pályázatok elbírálása után az eredményről minden pályázót, a díjak átvételének módjáról pedig a nyerteseket értesíti.

Háttéranyagok:

- „Jegybankunk” 2005. júliusi száma, amely a Médiapályázat témáiról szól
- Tájékoztató az MNB Látogatóközpontjáról
- A Látogatóközpont kisfilmjei
- szórólapok
- „Séta a pénz palotájában” című kiadvány

Amennyiben bármilyen, a pályázattal kapcsolatos kérdése van, kérjük, keresse a Kommunikációs főosztály titkárságát a 428-2750-es telefonszámon vagy a kommunikacio@mnb.hu e-mail címen.

Képzeltbeszélgetés a Szabadság téren az 1920-as évek közepén

1925 kora őszi Alpar Ignác, túl hetvenedik születésnapján, elsétált élete egyik főművéhez, az egykori Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetéhez. Leült az egyik kényelmes padra a Szabadság téren és elgondolkodva nézte a monumentális épületet, s közben élvezte a délutáni napsütést. Kisvártatva ismerős hang köszönt rá: Szervusz. Popovics Sándor állt előtte. Az MNB első elnöke éppen szokásos délutáni sétáját járta, amikor meglátta a híres építésszt, s odalépett hozzá, hogy üdvözölje. Alpar helytel kínálta maga mellett, s Popovics is letelepedett a padra.

– Ignác, a Jegybank építésével váltál elismert szaktekintéllyé, a banktervezés specialistájává.

– Ugyan már Sándor, hiszen én már korábban is rengeteg munkát kaptam. Ez csak lökést adott a további megrendeléseknek, azért a te segítségem is kellett, hogy mindent ilyen tökéletesen megvalósítsak, amire szüksége van egy jegybanknak.

– Jól van, ebben igazad van. Szeretted volna megtudni, milyen alapvető funkciókat fog ellátni a bank – mondta Popovics.

– Te, pedig a kor egyik legjelentősebb pénzügyi szaktekintélyeként instruáltál engem – helyeselt Alpar.

– Az igazat megvallva elég könnyű dolgom volt. Szerencsére amellett, hogy gyönyörű épületet alkottál, minden megoldásod a jegybanki funkciók megvalósítását szolgálta. Azért az a „private banking” elrendezés az első emeleten kiválóan sikerült. (Alpar a korabeli szokásoktól eltérően nem tervezett nagyméretű ügyfélszolgálatot, egymástól még vizuálisan is elszigetelt irodákban képzelte el az ügyintézkést – a szerkesztő megjegyzése).

– Igyekeztem olyan kompromisszumot találni, amely nem veszélyeztetette az építészeti alkotásom minőségét. A kivitelezett épület alaprajzilag nem tért el a díjnyertes pályaműveimtől.

Négyzetes beépítésű az épület, csak a Hold utca – Bank utca sarkát vágtam le. Így gyakorlatilag szemből lehet látni a Bazilikától Róna József szoborcsoportját, a bőség és termékenység nőalakját (később ez lett az MNB emblémája – a szerk.). Az egyeztetéseinknek is köszönhetően lett a főbejárat a Bank utca felől, az érmeket szállító teherforgalmi bejáratot pedig a Szabadság téri oldalra tettük – emlékezett Alpar.

– Emlékszem, mennyit vitatkoztunk, mire meglett a végleges megoldás. Úgy tudnak a pénzszállítók itt megállni, hogy nem zavarják a forgalmat. Nagyon örülök, hogy így döntöttünk, hiszen utódainknak is nagy segítség lesz ez az ezredforduló megnövekedett gépjárműforgalmában – látott a jövőbe Popovics.

– Azt tudod, hogy az épület rólad mintázva lett szigorú, tekintélyt parancsoló, barokkos karakterű. Na jó, meg azért is, mert azt akartam vele hangsúlyozni, hogy történhet bármi, itt mindig rendben fognak mennek a pénzügyeink. Mindenki megnyugodhat, a legjobb helyen, a legjobb szakemberek intézik pénzes dolgainkat – emelte ki Alpar.

– Építészileg miért a Szabadság téri homlokzat a hangsúlyosabb? – kérdezte Popovics.

– Igyekeztem összhangba hozni a Szabadság tér két legjelentősebb épületét, a Magyar Nemzeti Bankét és a Tőzsdepalotát. Ezen az oldalon emelke-

dik ki a két reneszánsz toronyépítmény, sarkán földgömbökkel, a tornyok közt a koronás magyar címerrel, melyet egyik oldalán egy munkás, másik oldalán egy paraszt szobra fog közre. Az ablakok közti falmezőkben sorakozó domborművek témája pedig a rokonszakmáké: az ércolvasztás, a nemesfém-rudak öntése, a kézi és gépi pénzverés, a papírpénzek metszése és nyomtatása, a papírpénzek rajzolása és jelzése, az oktatás, irodai banktevékenység, pénzszállítás, a művészetek és tudományok.

Alpar Ignác (1855–1928) a kései eklektikus stílus jeles magyar képviselője. 1855-ben született Schöckl Ignác néven, pesti iparos családból. 1877-ben a magyar diákokat tömörítő berlini Magyar Egyletnek először könyvtárosa, majd titkára, végül elnöke lett. 1880-ban elnyerte a berlini építészegylet Schinkel-érmét. 1881-ben Hauszmann meghívására jött vissza Budapestre. Steindl, majd Hauszmann mellett hét évig tanársegédként tevékenykedett, majd önállósította magát és saját irodát nyitott. A jegybank főépülete mellett Alpar Ignác körülbelül 120-130 épületet tervezett. Ő tervezte az 1896-ban a magyar államalapítás ezredik évfordulója alkalmából rendezett ünnepekre és kiállításra a Városligetben felépített történelmi épületcsoportot – a Vajdahunyad-várat, amely ma a Mezőgazdasági Múzeumnak ad otthont.

– Külön érdekesség, hogy a művészetek táblájának sarok-beforduló elemén téged látunk, Ignác, fél térdre támaszkodó, középkori öltözetű, rajzeszközt tartó céhmesterként. A Szabadság téri főkapun belépve, a külső előtérben pedig márványtáblát állítottunk Neked, a bankok építészének. És arra emlékszel, hogy miként jutottunk el a Magyar Nemzeti Bank megalapításáig?

– Az biztos, hogy tavaly alapítottátok meg, és hogy korábban Osztrák-Magyar Bank volt.

alkalmat kívánták kihasználni a független jegybank létesítésére, de a kísérlet meghiúsult. A hosszúra nyúlt tárgyalásokon végül kompromisszum született, és 1878-ban megalakult a Monarchia binacionális jegybankja, az Osztrák-Magyar Bank, két egyenrangú főintézettel Bécsben és Budapesten, amelyek élén az uralkodó által kinevezett kormányzók álltak. A bank vezetéséből mi, magyar szakemberek is kivettük a részünket. Kautz Gyula (az ismert egyetemi tanár, a közgazdasági elméletörténet

– Első elnökül Magyarország első számú pénzügyi szaktekintélyét, vagyis Téged választottak.

– Nem ez volt a lényeges, hanem, hogy független bankunk született. A jegybank alapszabálya klasszikus hagyományokon nyugodott – mintájául az Osztrák-Magyar Bank szabályzata szolgált –, s a törvény kiegészítő részét képezte, így módosítására csak országgyűlési jóváhagyással nyílt mód. Az MNB 30 millió aranykorona alaptőkével jött létre, a jegyzés során az összes részvény 39,5 százaléka került állami tulajdonba. Az állam azonban nem érvényesíthette fölényét, hiszen 25 részvényre jutott egy szavazat és száznál több vokssal részvényes sem rendelkezhetett. A törvény kimondta, hogy a bank a pénzforgalom szabályozásáért, az ország fizetőképességének fenntartásáért, valamint a hazai pénz értékállóságáért felel. Függetlenségét a kor elvárásainak megfelelően biztosították, az állam nem vehetett fel hitelt a banktól. Remélem, hogy ezt a függetlenségét a mindenkori kormányzat figyelembe fogja venni, és nem próbálja meg a befolyásolást. Utódaimnak sok kitarításra, és nehéz küzdelmekre lesz szüksége – mint nekem is – hogy a jegybank függetlenségét megőrizzék. A kormánnyal egyetértésben pénzreformmal kívántuk lezárni a stabilizációt, így született meg a pengő, amelynek forgalomba hozatala 1926. december 27-én kezdődött meg.

– Sándor, szerinted 80 év múlva is fennmarad a munkánk? Megőrzi utódaink alkotásunkat?

– Ezt csak remélhetjük, Ignác. Mi megtettük a kötelességünket.

Popovics Sándor (1862–1935). A pénzügyminisztérium szolgálatába 1884-ben lépett, 1903-ban államtitkár, 1909-ben az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, 1918-ban a Wekerle-kormány pénzügyminisztere lett. 1921-ben az Állami Jegyintézet, 1924-ben pedig a Magyar Nemzeti Bank első elnökévé nevezték ki, itt megalapozta az önálló magyar pénzügyi politikát és a stabil pengőt. Az MTA tiszteletbelli tagja és másodelnöke, 1927-től felsőházi tag volt. „Pénz sorsa a háborúban” című művét az MTA, angolul a Carnegie Alapítvány adta ki. Az MNB elnöki posztját haláláig, 1935-ig töltötte be.

– Az Osztrák Nemzeti Bank 1816-ban, európai minták alapján született meg. A magyarok azt kívánták elérni, hogy a magyarországi bankjegyforgalmat az osztrák felügyelet helyett a magyar hatóságok ellenőrizzék. Az 1830-as évek közepétől sorra alakultak a takarékpénztárak, lassan elindult a hazai pénzügyi élet fejlődése, s 1841-ben létrejött a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. A jegybankügy 1878-ban került ismét napirendre, lévén, hogy lejárt az Osztrák Nemzeti Bank bankjegy kibocsátási szabadalma. A magyar politikai erők ezt az

– És 1924 után?

– A korona egyre gyorsuló inflációja – 1923 szeptemberében már közelítette a havi 150 százalékot –, a nehezen magára találó gazdaság „követelte” a stabilizálást. A háborúban győztes nagyhatalmak is érdekelték voltak a pénzügyi helyzet rendezésében, segítettek hazánk külföldi kölcsönhöz jutását. Ebben a folyamatban különös hangsúlyt kapott a független jegybank, hiszen ez önmagában is egyfajta biztosítékként szolgált a felvett népszövetségi kölcsön visszafizetésére és a pénzügyek megfelelő irányítására.

Az árstabilitásról

A jegybanktörvény (2001. évi LVIII. tv.) a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg.

A jegybank a monetáris politika eszközzeivel törekszik az árstabilitás elérésére. Az infláció csökkentése nem öncél, a monetáris politika az árstabilitás biztosításával tud leginkább hozzájárulni a társadalom hosszú távú jólétéhez, a gazdaság hosszú távú potenciális növekedéséhez. Az infláció és az ezzel szükségszerűen együtt járó bizonytalanság káros a gazdaság számára, ezért a gazdaságpolitika alapvető feladata a kiszámítható, jól tervezhető gazdasági környezet biztosítása.

A különböző országok jegybankjai egyetértenek abban, hogy az árstabilitást – elsősre talán meglepő módon – nem stabil árszintként, hanem alacsony, de pozitív inflációként értelmezik. A nulla inflációval szemben egy kis pozitív inflációból ugyanis jelentős előnyök származhatnak.

A fejlett országok jegybankjai általában 1–3% körüli inflációt jelölnek meg árstabilitásnak. Néhány országban pedig – pl. az USA és Japán – egyáltalán nem rendelnek az árstabilitás fogalmához számszerű értéket, pontosan arra hivatkozva, hogy az infláció optimális szintjének meghatározása túl bizonytalan. A különbözőségek egyrészt azt mutatják, hogy az árstabilitásnak leginkább megfelelő inflációs szint meghatározása nem egyértelmű, másrészt pedig a különböző gazdaságokban más-más tényezők számítanak fontosnak. Több érv is szól például amellett, hogy a felzárkózó országokban, mint Magyarország is, az árstabilitás magasabb lehet, mint a fejlett országokban. Az egyik érv a fejlett országokat meghaladó termelékenység-növekedéshez kapcsolódik. A tőkeintenzívebb, iparcikkeket előállító szektorokban a termelékenység-növekedés általában nagyobb, mint a főleg munkaerőn alapuló szolgáltatásoknál. Ha a bérek minden szektorban

Az árstabilitás az infláció azon szintje, amely mellett kb. 15-20 éves időtávon, a gazdasági felzárkózás első időszakában maximális a társadalmi jólét. Az árstabilitást általában alacsony, de nem nulla inflációs szintként határozzák meg, fejlett országokban jellemzően 1-2,5% körüli inflációt értenek alatta. Az MNB becslései szerint a magyar gazdaság felzárkózó jellege miatt a 2,3-3,2% körüli infláció jelenti az árstabilitást. Ez az inflációs szint már biztonsággal véd a defláció költségeitől, és kezeli a fogyasztóiár-index torzítását is, valamint biztosítja a relatív árak alkalmazkodását abban az esetben is, ha a hazai iparcikkek ára követi a kereskedelmi partnerek iparcikk inflációját, és lefelé irányuló ármerevséget feltételezünk.

ugyanolyan mértékben nőnek, a szolgáltatások relatív ára – az iparcikkekhez viszonyítva – törvényszerűen nő. Az iparcikkek és a szolgáltatások termelékenységi különbsége azonban a fejlett országokhoz felzárkózó gazdaságokban jellemzően meghaladja a fejlett országokra jellemző szintet. Ebből adódóan jelentősebbek a relatív árváltozások, így – amennyiben az árak lefelé merevek – a magasabb infláció hozzájárulhat a rugalmasabb áralkalmazkodáshoz.

Másrészt a fogyasztói-árindex mérési hibái feltehetően magasabbak a felzárkózó gazdaságokban, hiszen például a különböző termékek minőségjavulása meghaladja a fejlett országokra jellemző szintet. E megfontolások miatt azok a feltörekvő országok, amelyek már elég komoly eredményeket értek el a dezinflációban ahhoz, hogy hosszú távú célt tűzzenek ki, az árstabilitást gyakran magasabb inflációs célban határozzák meg, mint a fejlett országok. Csehországban, Lengyelországban és Chilében pl. 3%-os középértékű a hosszú távú inflációs cél. Fontos hangsúlyozni, hogy az árstabilitás fenntartása a jegybankok számára hosszú távú cél, és

nem jelenti azt, hogy e célnak minden időpillanatban teljesülnie kell. A konjunkturális helyzet változásától függően vagy bizonyos inflációs sokkok (pl. hirtelen olajár-emelkedés) esetén az infláció optimális szintje rövid távon eltérhet a hosszú távú árstabilitástól. Ezért a jegybankok az árstabilitást általában vagy tartományként határozzák meg, vagy céljuk kijelölésekor hangsúlyozzák, hogy ez csak hosszabb időtáv átlagában érvényes.

Miért jó a Látogatóközpontban?

Kíváncsi arra, milyen volt a legelső magyar pénz? Szeretné tudni, hogy ki veretett először hazánkban aranypénzt? Látott már Kossuth-bankót? Érdeklí, hogyan készül az érme és a bankjegy? Tudja, hol használták pénzként a kaori-kagylókat és a teatéglákat? Ha kíváncsi a válaszokra, a Magyar Nemzeti Bank Látogatóközpontjában (Lk) megtalálja őket. A kiállítás középpontjában a pénz áll, a látogatók megtudhatják, mi a szerepe, mióta használják, miként fejlődött, hogyan készül, mikor cserélik, hogyan semmisítik meg és milyen jövő elé néz...

De nem csupán passzív ismeretbefogadásra van mód. Interaktív monitorok, játékok segítik a látottak-hallottak jobb megértését, rögzülését, a szakértő tárlatvezetőket a heti 3 tárlatvezetésen bátran lehet kérdezni. Tudásukról, ügyességükről bizonyítékot is vihetnek haza a látogatók: ha helyesen töltik ki a kiállítás anyagára épülő, rövid számítógépes tesztet, saját fényképükkel díszített „bankjegyet”, fabatkát nyomtathatnak. Saját kezűleg is verhetnek érmét, megismerhetik, milyen fáradságos munka volt ez valaha. Az UV-lámpás nagytító alatt rá lehet csodálkozni bankjegye-

ink szabad szemmel nem látható biztonsági elemeire, előtűnnek a szép rejtett ábrák, olvashatóvá válnak az eddig díszítőtíntáknak tűnő mikroírás betűi. A különleges mérelegre állva megtudhatják, súlyuk hány millió Ft-ot érne aranyban, euróban vagy akár forintban.

A látóanyagot rövidfilmek színesítik. A vendégek önállóan választhatnak, hogy a pénz kialakulásáról vagy nyomtatásáról, veréséről, az Európai Unió pénzeiről, netán Magyarország aranykészletének második világháborús menekítéséről vagy az egykor „világrekorder” hiperinflációról, esetleg az MNB épületéről szóló filmet kívánják megnézni.

Kiváló nyári program tehát az MNB Látogatóközpontja, minden budapesti városnézés részévé tehető, hiszen szórakoztatva tanít, kuriózum a múzeumok között, nemcsak családok látogatják szívesen, hanem turisták is. A külföldi vendégeket angol feliratos rövidfilmek, idegennyelvű mappák segítik, tehát angolul, németül, franciául beszélő ismerőseink is velünk tarthatnak, ha különleges és hasznos látóanyagokra vágyunk. Előszeretettel iktatják a nyári táborok is programjukba az „Lk”-t, hiszen amellet, hogy vidám és érdekes órákat lehet itt eltölteni, a belépés díjtalan, sőt, az ügyesek Lk-érmével és önarcképes fabatkával „gazdagabban” térhetnek haza.

Ősztől nyárig, egész tanévben az iskoláscsoportok kedvelt színhelye a Látogatóközpont. Ha egy nem szokványos tanórán is részt kívánunk venni, az Lk honlapján (www.lk.mnb.hu) keresztül jelentkezhetünk majd a meghirdetett előadásokra. Itt a közgazdasági, pénzügyi előadásokon kívül azok is találnak témát, akik arra vágyanak, hogy megértsék a numizmatika alapfogalmait, vagy szeretnék megtudni, milyen volt nagy királyunk, Hunyadi Mátyás pénzreformja és egy igazi, XVI. századi pénzhamisítási krimet is hallhatnak, ha Miklós ötvös főben járó perét választják.

Pénzügyi kultúránk

Sokat hallunk, látunk ma az információs társadalom kihívásairól, és szorosan ezzel kapcsolatban egy újfajta analfabétizmusról: azokról, akik nem rendelkeznek számítógéppel, nem ismerik ki magukat az egyre inkább képi, mint verbális világban, és nem tudnak élni a virtuális szupersztráda, az Internet lehetőségeivel. A homo informaticus-szal ellentétben a számítástechnikát nem kedvelőt attól féltik, hogy végérvényesen lemarad, nem tud majd lépést tartani sem a munka világában, sem magánéletében a többiekkel.

Pedig létezik egy másik szintén aktuális ismerethiány: a pénzügyi analfabétizmus. A pénzzel való bánás több ezer éve kultúránk része, mégis ezen a területen hiányosan szocializálódunk. Nap mint nap találkozunk vele a világ minden részén, ki hitelkártya, ki bankjegy, mások átutalás formájában. Tágabb értelemben a pénz fizikai biztonságunk, fejlődési lehetőségünk, alkotóképességünk és nyugalmunk megalapozását jelenti. Mégsem viszonyulunk hozzá semlegesen, nem építettük be mindennapjainkba olyan szükséges eszközként, amivel meg kell tanul-

nunk bánni, majd működtetni. Vagy hiábavalóan sóvárgunk utána, vagy „Disznófejű Nagyúrként” gyűlöljük, né tán szemérmesen elfordulunk tőle, mondván, hogy minket fennköltebb dolgok érdekelnek, vagy éppen fordítva: megszállottjai leszünk, fogyasztó- és vásárlórobotokká hagyjuk magunkat válni, becsapatjuk magunkat a (hitel) reklámokkal, az adózás megismerése helyett kiskapukat keresünk, befektetni nem merünk, vagy nem alapos ismeretekkel tesszük, hogy a mániákus pénzügyítőkről már ne is beszéljünk. Kivetítjük a pénzzel való ellenállásunkat az ügyesebbekre, az úgynevezett gazdagokra, ahelyett, hogy magunk is megtanulnánk a pénzzel bánni.

Számos pénzzel kapcsolatos probléma megoldódna, ha elmélyítenénk pénzügyi ismereteinket. Magyarországon a fogyasztóvédelmi feladatokat a PSZÁF látja el, de a pénzügyi kultúra fejlesztésében a Magyar Nemzeti Bank is jelentős szerepet vállal. A jegybankok egyébként szerette a világon e társadalmi célú feladat részesévé válnak: a Bundesbank évente többszintű tankönyvet, munkafüzetet ad ki iskolások számára (Geld & Geldpolitik), az új-zélandi jegybank Snakes&Ladders címmel

jelentet meg játékos ábrákkal tarkított könyvet, amely a befektetésekről, kockázatokról szól. A finn központi bank képregényt rajzoltatott a pénzügyi ismeretek elsajátításának megkönnyítésére. Az Osztrák Nemzeti Bank komplett tananyagot szerkesztett az iskolák számára, a Bank of England és az amerikai központi bank egyebek mellett országos vetélkedőt szervezett a diákok számára, ahol nemcsak ők próbálhatták ki pénzügyi ismereteiket, hanem ezáltal a lakossághoz is közelebb vitték ezt a területet.

A Magyar Nemzeti Bank csatlakozott e törekvésekhez, hiszen sikerrel működteti több mint egy éve, több mint 55.000 látogatóval a pénzügyi ismeretek széles skáláját felvonultató Látogatóközpontját. Az MNB e társadalmi célú tevékenysége nem csupán a Látogatóközpont megnyitásban és működtetésében mutatkozik meg, ezen kívül közös gondolkodásra invitálja mindazokat, akik partnerei lehetnek a pénzügyi műveltség terjesztésében: a fiatal lakosságot, azaz a diákokat tanulmány pályázat meghirdetésével, oktatóikat hiánypótló tanárképzés meghirdetésével, valamint a mindannyiunkhoz szóló médiát médiaszeminárium szervezésével.

„Mai magyar életképek”

EKB fotóművészeti díj 2005 - közös szervezésben a Magyar Nemzeti Bankkal

Az Európai Központi Bank (EKB) 2004-ben írta ki első ízben éves fotóművészeti pályázatát, amelynek célja, hogy bemutassa, milyen az élet napjainkban az Európai Unió tagállamaiban. Fiatal intézmény lévén az EKB saját kortársait, a legifjabb művészgenerációt célozta meg. A 2005. évi pályázat témája: „Életképek a mai Magyarországról”. A kezdeményezés révén idővel kisebb fotógyűjtemény áll majd össze az egyes országokat ábrázoló művekből, amelyek komplex és sokszínű együttese remélhetőleg

híven fejezi ki az európai kultúra gazdagságát.

Az első fordulóban kiválasztott tíz fotóművész munkáiból kiállítást rendeznek a „Magyar kulturális napok az Európai Központi Bankban 2005” című rendezvénysorozat keretében. A kiállítás 2005. november 28-ig tart nyitva, de később más országokban is megrendezhetik.

A pályaműveket és a mellékelendő anyagokat legkésőbb 2005. szeptember 10-ig kérjük benyújtani az

alábbi címre: Magyar Nemzeti Bank, Kommunikációs főosztály
„Mai magyar életképek” fotóművészeti pályázat
H-1054 Budapest
Szabadság tér 8-9.

Pályázati kiírásért és jelentkezési lapért kérjük, keresse fel honlapunkat (www.mnb.hu).

Díjak

I. helyezett: 4000 euró
II. helyezett: 2000 euró
III. helyezett: 1000 euró

Lk-sarok

A XV. század gyenge kezű uralkodói alatt szétzilálódott a magyar gazdaság. Ezt a folyamatot Mátyás király (1458-1490) pénzreformja állította meg, hiszen 1467 után értékálló ezüstpénzeket vertek az ország összes pénzverdéjében.

A képen látható garast Körmöcbányán készítették az 1470-es években.

A Hunyadi-család hagyományos Mária-tisztelete tükröződik a hátla-pon, ahol Szűz Mária és a gyermek Jézus látható.

Az érméről és a pénz kialakulásáról, az euróról, az EU-ról és még sok egyéb érdekességről bővebben az MNB Látogatóközpontjában tájékozódhat (díjmentesen) naponta 9 és 16 óra között (1054 Budapest, Szabadság tér 8-9. www.lk.mnb.hu)

Sajtóközlemények

- 2005. augusztus 8. Az MNB statisztikai mérlege
- 2005. augusztus 22. Az értékpapírok állományának tulajdonosi megoszlása
- 2005. augusztus 22. Jelentés az infláció alakulásáról
- 2005. augusztus 25. A monetáris pénzügyi intézmények mérlegei
- 2005. augusztus 26. Nem pénzügyi vállalati, háztartási és bankközi kamatok

Egyéb adatszolgáltatás

- 2005. augusztus 5. Nemzetközi tartalékok
- 2005. augusztus 10. Értékpapírok kibocsátási statisztikája
- 2005. augusztus 11. Nemzetközi tartalékok
- 2005. augusztus 18. Nemzetközi tartalékok – devizalikviditás

Korábbi számainkból

- 2003/01. szám – a Magyar Nemzeti Bankról
- 2003/02. szám – az inflációról
- 2003/03. szám – a kamatokról
- 2003/04. szám – a valutaárfolyamról
- 2003/05. szám – az árstabilitásról
- 2003/06. szám – a pénzügyi stabilitásról
- 2004/01. szám – az euróról
- 2004/02. szám – Megnyílt az MNB Látogatóközpontja
- 2004/03. szám – az Érmék és bankjegyek
- 2004/04. szám – 80 éves az MNB
- 2004/05. szám – Médiapályázat
- 2004/06. szám – Devizahitelek
- 2004/07. szám – A Látogatóközpont
- 2004/08. szám – Emlékérmék
- 2004/09. szám – A jegybanki kamat
- 2004/10. szám – Médiaszeminárium
- 2004/11. szám – Pénzügyi kultúránk
- 2005/01. szám – Jegybanki transzparencia
- 2005/02. szám – MNB tanulmány pályázat
- 2005/03. szám – A nemzetközi kapcsolatok és az MNB
- 2005/04. szám – Statisztikai szolgáltatások
- 2005/05. szám – 100 éves az MNB főépülete
- 2005/06. szám – Európai Központi Bank

A kiadványban megjelenő írások térítésmentesen és külön engedély nélkül, szabadon felhasználhatók.

Az MNB kommunikációja elképzelhetetlen a sajtó munkatársainak együttműködése nélkül. Szívesen fogadjuk érdeklődésüket bármilyen kérdéssel, akár interjúszervezéssel, előadással kapcsol-

latban

(06-1) 428-2751

és e-mailen is:

kommunikacio@mnb.hu
Kommunikációs főosztály

Impresszum

A Magyar Nemzeti Bank havonta megjelenő, szerkesztőségeknél megküldött hírlevele.

Szerkeszti a szerkesztőbizottság, vezetője: Missura Gábor

Kiadja: az MNB Kommunikációs főosztálya

Szerkesztő: Strohmayr Erika

Fotók: MNB-archívum

Jelenlegi számunk közreműködő munkatársai:

Kozmits Ildikó, Rétalji Igor, Szőke Tibor

Szerkesztőség: 1850 Budapest,

Szabadság tér 8. A ép. 246.

Tel.: 428-2600/3072

Terjesztés: postai úton és elektronikusan.

Lapterv: Iconos Reklámügynökség

Grafikus: Mező Imre Zsolt

Nyomdai munkák: D-Plus

Tördelő: Bublik Zita